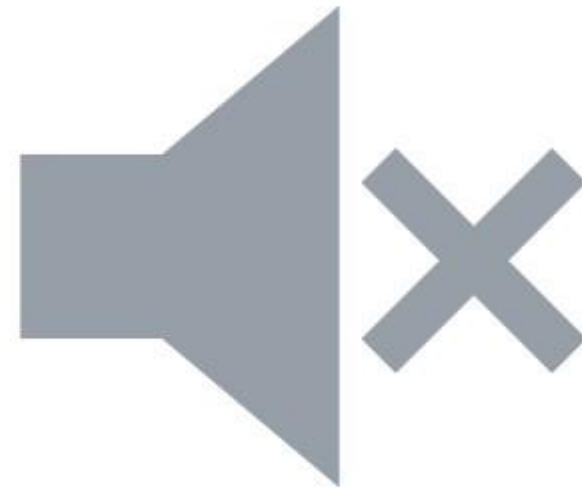

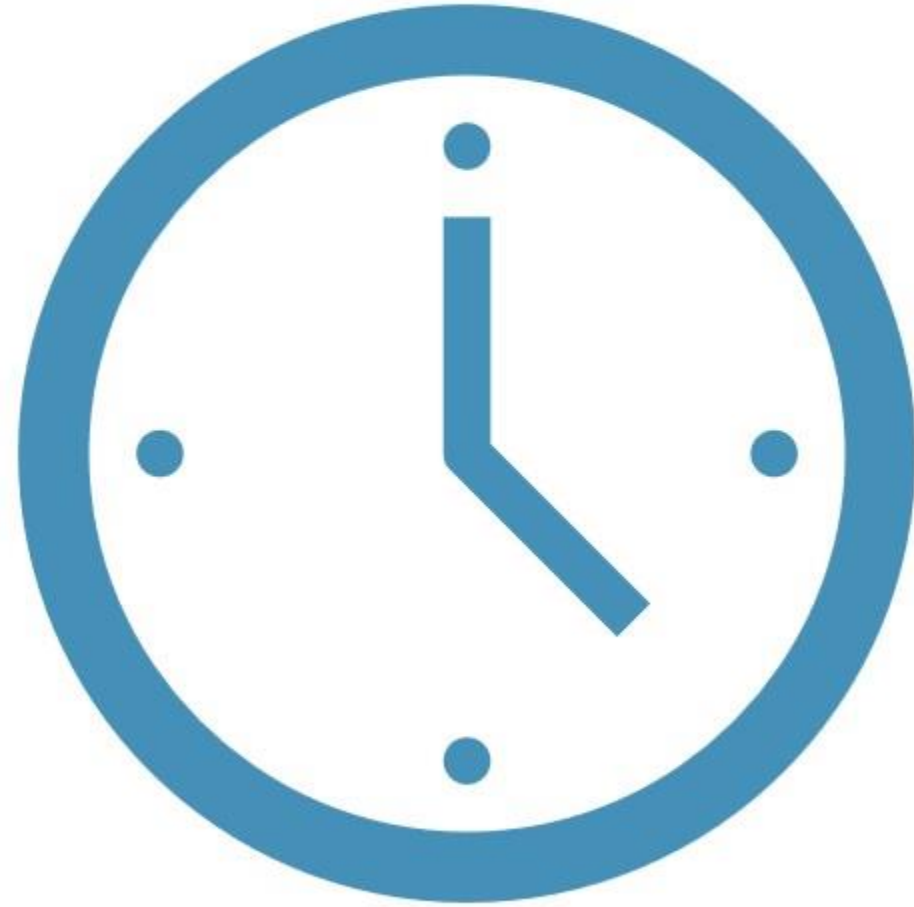
ZANIM ZACZNIEMY

Przedstaw się na czacie

Jeśli masz problemy
techniczne napisz na
czacie

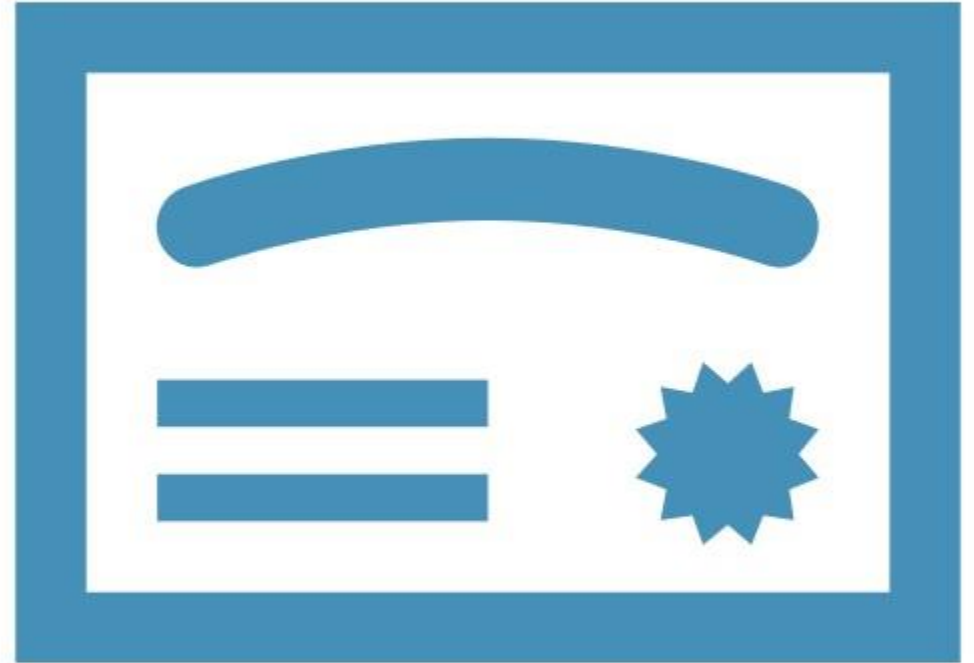
CZAS
TRWANIA

MATERIAŁY Z
WEBINARIUM

CERTYFIKATY UCZESTNICTWA

eTwinning Polska
1,17 tys. subskrybentów

SUBSKRYBUJ

GLÓWNA WIDEO PLAYLISTY KANAŁY INFORMACJE

Przesłane filmy ▶ ODTWÓRZ WSZYSTKIE

 <p>EDUKACJA POPRZEZ MEDIA 16.06.2021 - webinarium 12 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>	 <p>NARZĘDZIA MICROSOFT W... 16.06.2021 - NARZĘDZIA MICROSOFT W... 87 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>	 <p>ETWINNING W PRZEDSZKOLU 09.06.2021 - webinarium 7 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>	 <p>DOBRE PRAKTYKI ETWINNING 02.06.2021 - webinarium 14 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>	 <p>TIK TOOLS W PROJEKTACH ETWINNING 19.06.2021 - TIK TOOLS w projektach eTwinning 25 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>	 <p>Nie śpimy na lekcji - Jak zaangażowa... 19.06.2021 - Nie śpimy na lekcji - Jak zaangażowa... 38 wyświetleń • 3 tygodnie temu</p>
--	--	--	---	--	--

Popularne filmy ▶ ODTWÓRZ WSZYSTKIE

 <p>System wideokonferencji 1:46</p>	 <p>Nowoczesna edukacja online 2:44</p>	 <p>eTwinning logo 3:45</p>	 <p>Nowoczesna edukacja online 1:17</p>	 <p>Główna strona eTwinning 3:13:19</p>	 <p>Interfejs eTwinning 1:26</p>
--	---	---	--	---	--

NAGRANIA WEBINARIÓW

PRELEGENT

Agata Zgliczyńska - promotorka ekonomii cyrkularnej czyli takiej która pozwala nam żyć szanując drugiego człowieka i Planetę. Finansistka z doświadczeniem w wielomiliardowych transakcjach jak i odbudowie biznesów w kryzysie. Praktyk w budowaniu finansowych startupów i organizacji pozarządowych. W drugim wcieleniu filolog indyjski, miłośniczka języków obcych i różnorodności kulturowej. Wiceprezeska **Polskiego Stowarzyszenia Zero Waste** (www.zero-waste.pl)

CELE WEBINARIUM

1. Jak zainteresować problemem odpadów
2. Aktywizacja uczniów do działania
3. Wskazówki gdzie szukać inspiracji

image: Freepik.com

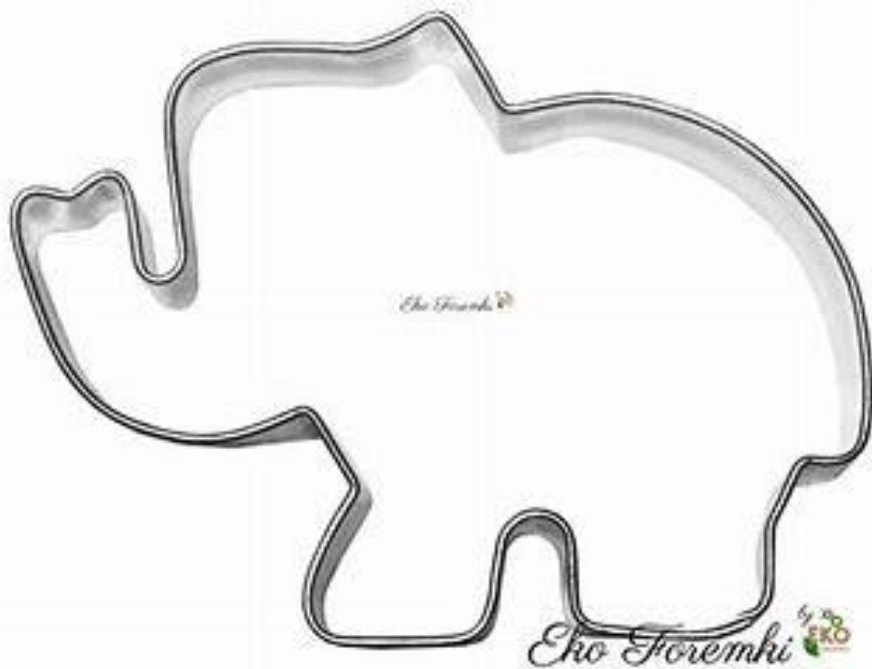
Z CZYM PRZYCHODZĘ?

Jaką specjalizację
Państwo
reprezentują?

Czy uczyli Państwo o
odpadach?

*Poproszę o odpowiedź
na czacie*

CZY DAMY RADĘ ŚMIECIOM?

Słonia trzeba jeść po
kawałeczku

WIELKA HISTORIA ŚMIECI

Zmiana z koczowniczego trybu życia na osiadły

Podzielenie obozowiska na kilka stref

- spania
- jedzenia
- higieny

Problem z **gromadzącymi się** odpadami

kości, zepsute jedzenie i inne odpadki > przyciągały zwierzęta

TAK ROZPOCZĘŁA SIĘ HISTORIA PORZĄDKOWANIA OTOCZENIA WOKÓŁ SIEBIE

SMIEĆ CZY ODPAD? CZYM SĄ SMIECI?

Czym są śmieci?

„Śmieci - rzeczy, których pozbywamy się w codziennym życiu, **wyrzucając je do koszy na śmieci**, np. puste opakowania, zużyte/zniszczone przedmioty, rzeczy zbędne, resztki produktów

Śmieci nie mają żadnej wartości użytkowej”

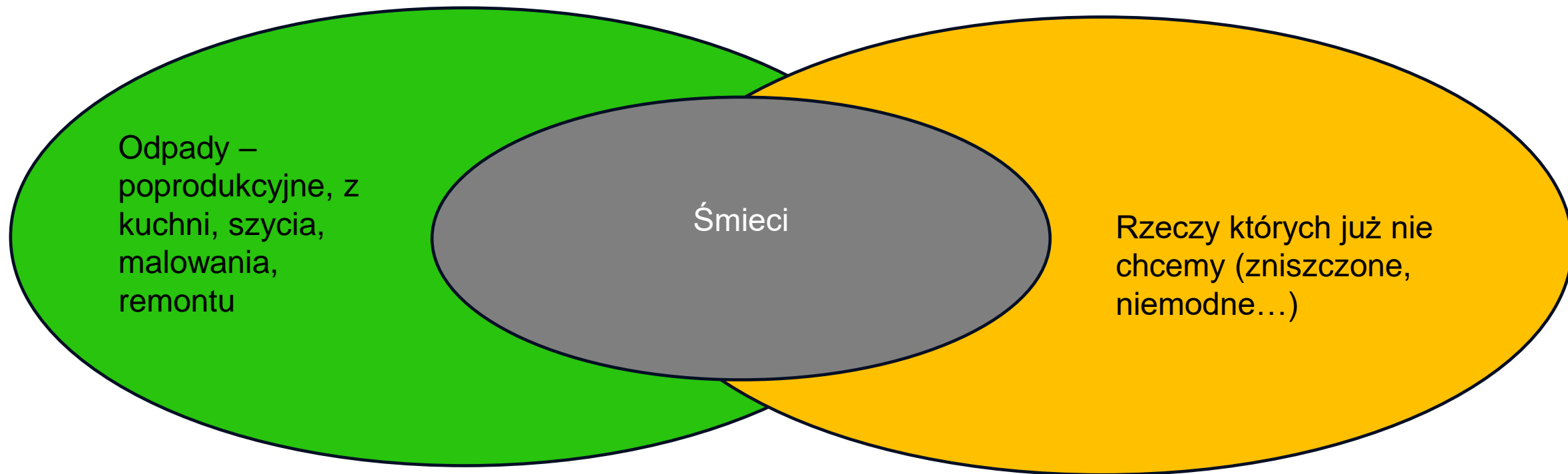
Czym są odpady?

„Odpady to pozostałości po produkcji, przetwarzaniu, pracach budowlanych, kuchennych itp.

Odpadami są także materiały podlegające ponownemu wykorzystaniu, posiadają określoną wartość”

Źródło: WIKIPEDIA – ale definicji jest wiele!

NIEŁATWA DYSKUSJA O ŚMIECIACH I ODPADACH

TO CO DLA JEDNEGO JEST ŚMIECIEM DLA INNEGO JEST SKARBEM

JAKIE MAMY RODZAJE ŚMIECI?

Odpowiedź nie jest łatwa!

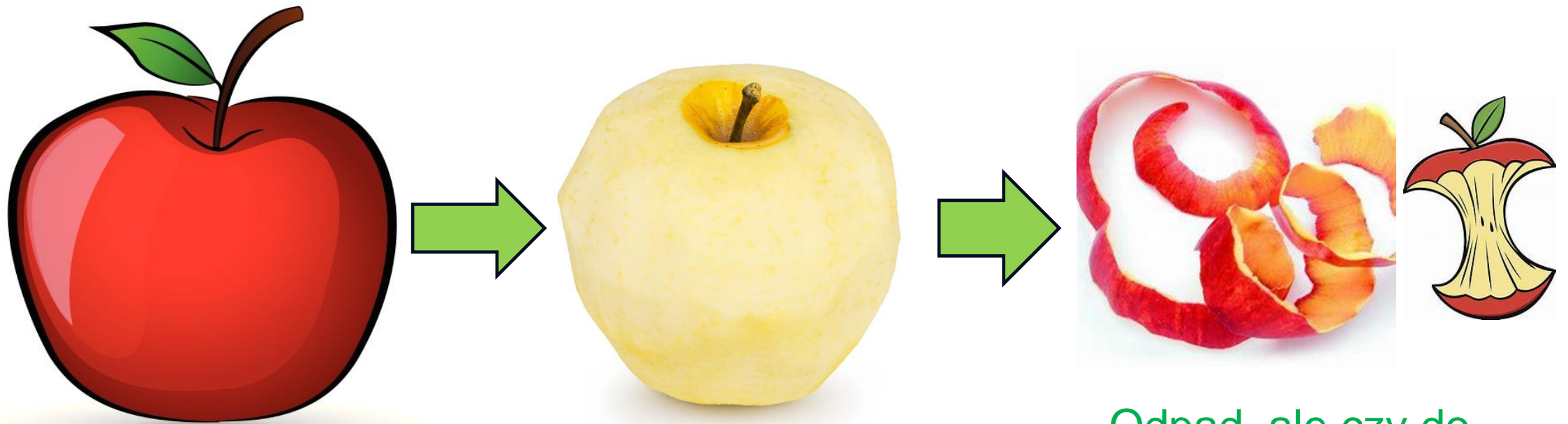
Przemysłowe

Komunalne

Nr.	Opis
01	odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin
02	odpady z rolnictwa, ogrodnictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności
03	odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury
04	odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego
05	odpady z przeróbki ropy naftowej oczyszczania gazu ziemnego oraz pirolitycznej przeróbki węgla
06	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej
07	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej
08	odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych),

CZY ODPAD ZAWSZE JEST ŚMIECIEM?

Odpad, ale czy do
niczego?

PRZERWA NA...

PYTANIA
Na czacie

BUDZIMY ZAINTERESOWANIE PROBLEMEM

- Czy mamy problem?
- Co to są śmieci?
- Co to są odpady?
- Czym się różnią śmieci od odpadów?
- Jak możemy zapobiegać powstawaniu odpadów
- Czy tylko człowiek śmieci?
- Kiedy pojawił się pierwszy odpad a kiedy pierwszy śmieć?

JAK TO ZROBIĆ?

PRACA ZESPOŁOWA

NADANIE RANGI
WSZYSCY **AMBASADORAMI ZMIANY**

CEL ZBIERANIA DANYCH – CO
BĘDZIE DALEJ

FORMA PRACY NAD TEMATAMI:

- Opracowania w formie „raportów” – pisanych i rysunkowych (na lekcji)
- Rysunki – np. komiksy
- Prace w terenie (np. w szkole) – np. wywiady kto wyrzuca jakie śmieci – statystyki przez tydzień

ŚMIECI NA RÓŻNYCH LEKCJACH

HISTORIA

Pierwszym krajem, który zadbał o uregulowanie kwestii związanych ze śmieciami były Ateny. Co było dalej?

NAUKI PRZYRODNICZE

Jak długo rozkładają się śmieci? Z jakich są złożone substancji? Schematy rozkładu

NAUKA JĘZYKÓW

Np. czym się różni waste, trash, garbage, liter, rubbish? (słowniki, wikipedia)

IDEALNY SWIAT NAUCZANIA O ODPADACH

Sesja Q&A na czacie

BUDZIMY CIEKAWOŚĆ - FAKTY I MITY

**ISTNIEJĄCA WIEDZA >
KLUCZ DO SUKCESU!
NAWET JEŚLI JEST
BŁĘDNA 😊**

Przykłady prowokujących
stwierdzeń do dyskusji

Jak dobrze segregujemy to nie mamy
problemu

Zero waste to recykling

Nic nie możemy zrobić ze śmieciami –
to jest normalne że ich ilość wzrasta

Ja nie śmieczę

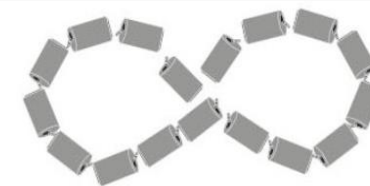
Moje drobne zmiany nie zmienią
świata

CIEKAWOSTKI Z PRZESŁANIEM - PRZYKŁADY

P
O
B
U
D
Z
A
M
Y

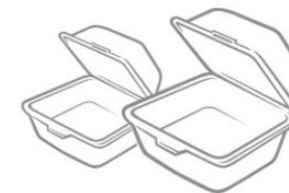
C
I
E
K
A
W
O
Ś
Ć

Puszki aluminiowe można poddawać recyklingowi nieskończona ilość razy. Przetworzenie tony aluminium to oszczędność **4 tony rudy i 700 kilogramów ropy naftowej**.

Z **35 plastikowych butelek** można wyprodukować bluzę z polaru. Dzięki recyklingowi oszczędzasz surowce (plastik robi się z pochodnych ropy naftowej) i energię.

Styropianowa tacka rozkłada się **500 lat**. Jeśli kupujesz obiad na wynos, weź ze sobą opakowanie wielorazowego użytku.

UWRAŻLIWIAMY – CZY MAMY PROBLEM?

W Polsce produkujemy 350 kg śmieci na osobę = 5 dorosłych osób

UWRAŻLIWIAMY – BYŁA SOBIE KOSZULKA

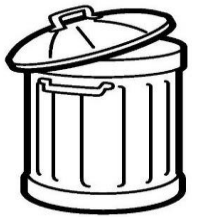

2700 litrów –
woda dla jednej
osoby na 3 lata!

I żyła długo
i
szczęśliwie

CZY

**Lekcja na temat – co
my możemy zrobić?**

ZERO WASTE – CO TO?

Na początku –
zapobiegaj tworzeniu
odpadów – mniej
konsumuj

W drugiej kolejności
– odzyskuj surowce

ZAPOBIEGANIE TWORZENIU ODPADÓW POMYSŁ NA LEKCJE

- Akcja edukacyjna Polskiego Stowarzyszenia Zero Waste ruszyła 9 kwietnia!
- 21 maja rozpoczynamy konkurs – serdecznie zapraszamy!
- Już wkrótce zamieścimy materiały w wersji angielskiej i ukraińskiej
- **Materiały znajdują się tu:**
[Materiały edukacyjne | Zero Waste \(mniejznaczywiecej.com\)](https://www.mniejznaczywiecej.com)

Źródło: Domowa.tv

Mniej znaczy więcej!

Jesteś rodzicem, nauczycielem, edukatorem, dyrektorem szkoły placówki edukacyjnej?

9 kwietnia ruszyła druga edycja akcji edukacyjnej w duchu zero waste Mniej Znaczy Więcej!

Dołącz do programu Szkoła w Porządku! Zamienij słomka na stróżki! 1 kg = 1 zł dla Twojej placówki!

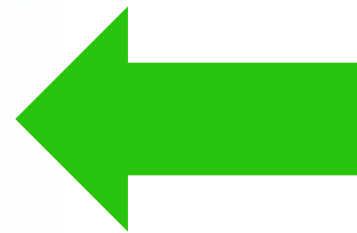
Gotowe scenariusze lekcji i informacje o konkursie znajdziesz na stronie www.mniejznaczywiecej.com

ORGANIZATOR **ZERO WASTE**

PARTNERZY **CREDIT AGRICOLE** **CREDIT AGRICOLE EFL LEASING**

ZERO WASTE – PO ANGIELSKU

WASTE HIERARCHY

[zero_waste_resources_03a.pdf \(britishcouncil.org\)](#)
lekcje po angielsku – pełen przewodnik

PRZYKŁAD PRACY NAD KONCEPTEM ZERO WASTE

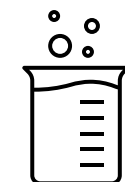
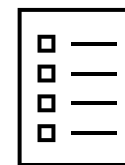

PRZYGOTOWANIA DO DZIAŁANIA I

Przez tydzień badanie indywidualne w domu - co wyrzucamy i ile > LISTA

- Dla młodszych dzieci wizualizacja ile to będzie przez rok – podajemy dane np. 1 rok wyrzucania jedzenia - 173 kg na osobę =
- Dla starszych – analizy, z czego składają się śmieci – np. łańcuch produkcyjny

WYPRAWA W TEREN

Polowanie na smieci – z workami i analiza ile zebraliśmy

Wyprawa do lokalnego PSZOK

Sortowania ubrań, kompostownia,

Sklep z odzieżą z drugiej ręki

Podchody w poszukiwaniu oszczędności w szkole (podział na grupy)

DZIAŁAMY!

WŁĄCZAMY KONCEPT
KAIZEN CZYLI
WIECZNEGO
UDOSKONALENIA

Lista zobowiązań/wyzwania
– np. spisywana w klasie;
drużynowo > razem łatwiej!

Co możemy zrobić dziś a co
w długim terminie > plan

Jakie cele chcemy osiągnąć
– np. plakat w klasie

DO DZIAŁANIA POTRZEBNA JEST CAŁA WIOSKA

Jakie wyniki przyniesie nasze działanie?

Co jeśli 10% ludzi by zrobiło to samo? (zadanie dobre dla każdego przedmiotu)

Co już osiągnęliśmy? Systematyczne rozmowy/sprawdzanie

NASZA WIOSKA

- Pomysł na nazwę akcji (która, zgodnie z konceptem Kaisen nigdy się nie kończy!)
- Pomysł na chwytliwe hasło
- Zrobienie zdjęć/filmików
- Wystawa/plakat/media społecznościowe szkoły

BIBLIOGRAFIA

Ciekawostki:

[Śmieci i odpady – krótka historia brudu - EKO-LOGIS](#)

[Historic human trash - Wyszukaj Obrazy \(bing.com\)](#)

Lekcje:

[Bohater Odpadów \(wasteheroeducation.com\)](#)

[Zero Waste | Zadbajmy o zdrowie naszej planety \(mniejznaczywiecej.com\)](#) – lekcje i konkurs – już 21 maja!

PODSUMOWANIE

Słonia trzeba jeść po kawałeczku

Każda wiedza – błędna też, to fundament do budowy
świadomości ekologicznej – POBUDZA DO MYŚLENIA 😊

Działanie to jest to!

NASTĘPNE ZAJĘCIA

Jak nie marnować jedzenia w domu i szkole

Tekstylnia – czy to problem

Ekologiczne podróże

SESJA Q&A

Pytania na czacie

KONTAKT DO PRELEGENTA

Agata Zgliczyńska

agata.zgliczynska@zero-waste.pl

[Agata A. Zgliczynska | LinkedIn](#)

www.zero-waste.pl

image: Freepik.com

MATERIAŁY

Prezentacja jest dostępna na stronie wydarzenia:

<https://konferencje.etwinning.pl/webinarium-etwinning-seria-eko-szkola-2>

Nagranie upublicznimy na kanale:

[YouTube eTwinning Polska](#)

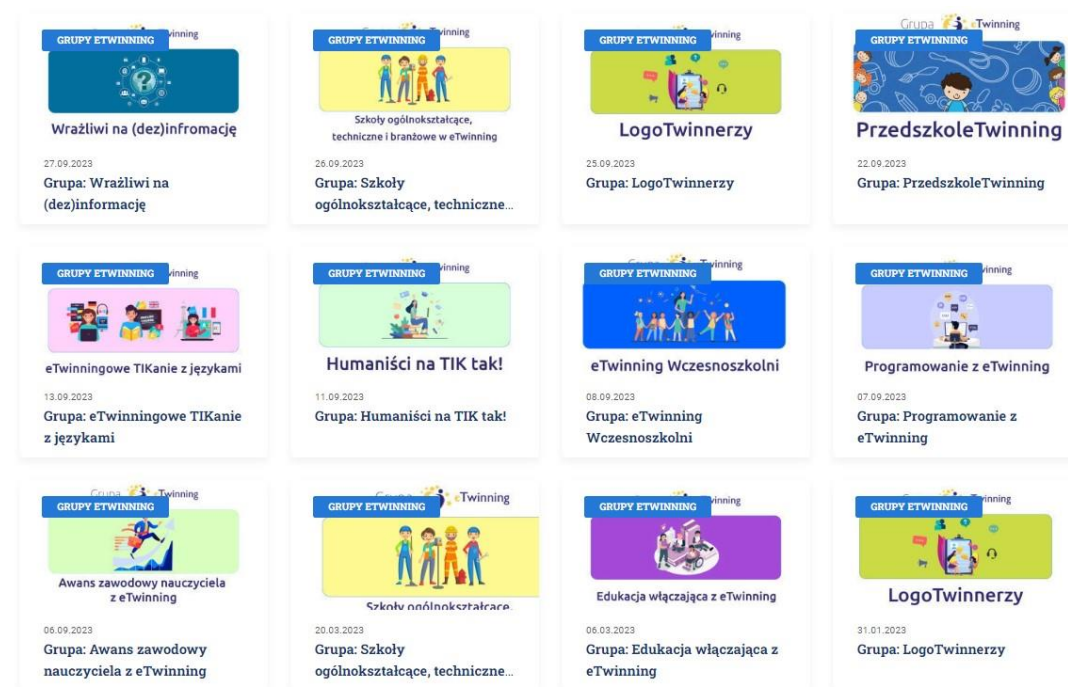
NAJBLIŻSZE WYDARZENIA ONLINE

- 23.04.2024, godz. 18:00 - Webinarium grupy Programowanie z eTwinning - Kodowanie w terenie dla klas I-III i przedszkolaków
- 23.04.2024, godz. 18:30 - Webinarium z serii Eko-szkoła - Śmieci i odpady - czy mamy problem?
- 10.05.2024, godz. 18:00 - Wydarzenie grupy Humaniści - Wychowawcy na TIK Tak! - Webinarium: Jak ciekawie zmierzyć się z przeszłością w projekcie?
- Kursy internetowe realizowane na platformie Moodle

GRUPY ESEP/ETWINNING

- ❑ [Programowanie z eTwinning. | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [eTwinning Wczesnoszkolni | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [eTwinningowe TIKanie z językami | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [Humaniści na TIK tak! | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [Szkoły ogólnokształcące, techniczne i branżowe w eTwinning | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [LogoTwinerzy | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [PrzedszkoleTwinning | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [Wrażliwi na \(dez\)informację | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [Awans zawodowy z eTwinning | ESEP \(europa.eu\)](#)
- ❑ [Edukacja włączająca z eTwinning | ESEP \(europa.eu\)](#)

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI

AL. JEROZOLIMSKIE 142A

02-305 WARSZAWA

TEL.: +48 22 46 31 000

WWW.ETWINNING.PL

ETWINNING@FRSE.ORG.PL

INSTAGRAM: [ETWINNING POLSKA](https://www.instagram.com/ETWINNING_POLSKA)

[WWW.FACEBOOK.COM/ETWINNINGPOLSKA](https://www.facebook.com/ETWINNINGPOLSKA)

TWITTER: [@ETWINNINGPOLSKA](https://twitter.com/ETWINNINGPOLSKA)

Dofinansowane przez
Unię Europejską

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W WEBINARIUM